

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye tárgy:

- Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Első rész
- Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelő kiigazítás – Második rész
- Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelő kiigazítás – Harmadik rész
- Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelő kiigazítás – Negyedik rész

COM(2007) 741 végleges – 2007/0262 (COD)

COM(2007) 824 végleges – 2007/0293 (COD)

COM(2007) 822 végleges – 2007/0282 (COD)

COM(2008) 71 végleges – 2008/0032 (COD)

(2008/C 224/07)

A Tanács 2008. január 21-én, 2008. január 24-én és 2008. március 4-én úgy határozott, hogy kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Első rész

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelő kiigazítás – Második rész

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelő kiigazítás – Harmadik rész

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó egyes jogi aktusok ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás tekintetében történő, a 2006/512/EK határozattal módosított 1999/468/EK tanácsi határozat szerinti kiigazításáról – Az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelő kiigazítás – Negyedik rész

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Elnöksége 2007. december 11-én, 2008. január 15-én és 2008. március 11-én megbízta az „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekciót a bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2008. május 28–29-én tartott, 445. plenáris ülésén (a május 29-i ülésnapon) Antonello PEZZINI-t nevezte ki főelőadóvá, majd egyhangúlag elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság üdvözlö az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás bevezetését a komitológiai rendszerbe, valamint a négy irányelvcsomag és a javasolt rendeletek összehangolását az eljárással.

1.2 Az EGSZB megállapítja, hogy a bizonyos meghatározott jogszabályok sürgős megváltoztatására irányuló európai bizottsági javaslat⁽¹⁾ összhangban van a 2006/512/EK határozattal és a minél gyorsabban megváltoztatandó jogszabályok jegyzékével valamint az Európai Bizottságra vonatkozó végrehajtási hatáskörökre vonatkozó határidők megszüntetésével kapcsolatos közös nyilatkozattal.

1.3 Az EGSZB az ajánlja, hogy megfelelő időben, a Lisszaboni Szerződés érvénybe lépése előtt fogadják el a szabályokat a 2006/512/EK határozatnak megfelelően-

1.4 Az EGSZB voltaképpen arra emlékeztet, hogy a Lisszaboni Szerződés új hierarchiát vezet be a jogszabályok terén azáltal, hogy megkülönbözteti a jogalkotási, a megbízási és a végrehajtási aktusokat, és az aktusok ellenőrzési módozatainak meghatározása tekintetében egyenlő hatalmat ad a Parlamentnek és a Tanácsnak.

1.5 Az EGSZB hangsúlyozza a következők fontosságát:

- Az EP teljes körű részvétele,
- az eljárások racionalizálása és egyszerűsítése,
- az EP nagyobb fokú tájékoztatása a bizottságokkal és az általuk az eljárás különböző szakaszaiban alkalmazott intézkedésekkel kapcsolatban,
- a végrehajtási hatáskörökre vonatkozó határidők megszüntetésének megerősítése olyan intézkedések esetében, amelyeket az együtdöntési eljárás és a „Lámfalussy-eljárás” alapján fogadtak el.

1.6 Az EGSZB hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a komitológiai eljárásokat a lehető legátláthatóbb és az EU-ban tartózkodó polgárok – és főleg a közvetlenül érintett személyek – számára legérthetőbb módon kell lefolytatni.

1.7 Az EGSZB emlékeztet arra, hogy teljes körűen alkalmazni kell a Lisszaboni szerződés 8a. cikkét, amely szerint a döntéseket a polgárokhoz minél közelebb kell meghozni, szavatolva számukra és a civil társadalom számára az információkhoz való teljes körű hozzáférést.

1.8 Az EGSZB végül azt kéri, hogy értékeljék az új eljárás alkalmazásának hatását azáltal, hogy a Parlamentben, a Tanácsnál és az EGSZB-nél rendszeres jelentést tesznek közzé annak hatékonyságáról, átláthatóságáról, és az információk terjesztéséről.

(1) COM(2006) 901 végleges – 926 végleges.

2. Bevezetés

2.1 2006. július 17-én⁽²⁾ a Tanács megváltoztatta az Európai Bizottság végrehajtási hatáskörei gyakorlására vonatkozó módozatok meghatározásával kapcsolatos határozatot⁽³⁾ azáltal, hogy azt új eljárással, az ellenőrzéssel történő szabályozással bővítette ki. Ennek az eljárásnak köszönhetően a jogalkotó elutasíthatja az „ál-jogalkotói” intézkedések, vagyis az olyan általános érvényű intézkedések elfogadását, amelyek egy együtdöntési eljárásban hozott alap-jogiaktus nem lényegi elemeit kívánják megváltoztatni, minden olyan esetben, amikor úgy látja, hogy a tervezet meghaladja az alap jogi aktusban szereplő végrehajtási hatásköröket, vagy ha a tervezet nem kompatibilis az alap-jogiaktus végével vagy tartalmával, vagy nem veszi figyelembe a szubszi-diaritást, illetve az arányosság elvét.

2.2 A komitológiai rendszer egyik tipikus intézkedéséről van szó, amellyel olyan eljárásokat határoznak meg, amelyek által az Európai Bizottság az EK-Szerződés 202. cikke értelmében a közösségi jogalkotási eljárások (vagyis a Parlament és a Tanács, illetve csak a Tanács által egy, a Szerződésben szereplő jogi eljárás – konzultáció, együtdöntés, együttműködés, hozzájárulás – alapján jóváhagyott eljárások) gyakorlati átültetésével kapcsolatban ráruházott hatásköröket gyakorolja.

2.3 Az öt komitológiai eljárást (konzultáció, igazgatás, szabályozás, ellenőrzéssel történő szabályozás és megőrzés) a Tanács 1999/486/EK határozata szabályozza, melyet a 2006/512/EK határozat módosított, és előírja, hogy az Európai Bizottság a végrehajtási intézkedésekre vonatkozó javaslatokat terjessze a nemzeti közigazgatások tisztviselőiből álló bizottságok elé.

2.4 2006 októberében az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság közös nyilatkozatot⁽⁴⁾ fogadott el, amelyben különböző, már érvényben lévő jogi aktusok felsorolása található, amelyeket az új eljárás segítségével kiemelten kell módosítani; valamint elégedettségének ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a Tanács elfogadta a 2006/512/EK határozatot, amely új eljárással, az ellenőrzéssel történő szabályozással bővítette ki az 1999/486/EK határozatot, amely a jogalkotó számára lehetővé teszi, hogy ellenőrzést gyakoroljon az „ál-jogalkotói intézkedések” fölött, amelyeket az együtdöntési eljárásban elfogadott jogi aktus végrehajtása során alkalmaznak.

2.5 A jogalkotói hatóságok előjogai ellenére a Parlament és a Tanács elismeri, hogy a megfelelő jogalkotás elvei azt követelik meg, hogy a végrehajtási hatáskörökkel korlátlan időtartamra az Európai Bizottságot bízzák meg. Mindazonáltal amennyiben kiigazításra lenne szükség, úgy vélik, hogy egy olyan záradék, amely a végrehajtási hatáskörök átruházásával kapcsolatos intézkedések felülvizsgálatára, illetve megszüntetésére irányuló javaslat előterjesztésére szólítja fel az Európai Bizottságot, megerősítheti a jogalkotó által gyakorolt ellenőrzést.

(2) 2006/512/EK határozat (HL L 200, 2006.7.22.).

(3) 1999/468/EK határozat (HL L 184, 1999.7.17.).

(4) HL C 255., 2006. 10. 21.

2.6 Az új eljárást érvénybe lépésétől alkalmazzák az „ál-jogalkotói intézkedésekre”, amelyek az együtdöntési eljárás által elfogadott jogi aktusokban szerepelnek, beleértve a jövőben a pénzügyi szolgáltatások ágazatában elfogadásra kerülő jogi aktusokat (a „Lámfalussy-féle jogi aktusokat”) (5) is.

2.7 Annak érdekében, hogy az új eljárás az együtdöntési eljárás során elfogadott, már érvényben lévő jogi aktusokra is alkalmazható legyen, azokat az alkalmazandó eljárásoknak megfelelően összhangba kell hozni annak érdekében, hogy az 1999/486/EK határozat 5. cikkében szereplő eljárást felváltsa az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás minden olyan alkalommal, amikor ez utóbbi alkalmazási területéhez kapcsolódó intézkedésekről van szó.

2.8 2006. decemberében az Európai Bizottság 25 javaslatot (6) fogadott el, amelyekkel kapcsolatban az EGSZB-nek alkalma nyílt véleményt nyilvánítani (7).

2.8.1 Amennyiben egy, a Szerződés 251. cikkében szereplő eljárás alapján hozott alapvető jogi aktus azt teszi szükségessé, hogy általános érvényű intézkedéseket fogadjanak el, amelyek a jogi aktus nem lényegi elemeinek megváltozását idézik elő, beleértve bizonyos elemek megszüntetését, illetve a nem lényegi új elemekkel történő kiegészítést, a fentebbi intézkedéseket az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás alapján fogadják el.

2.8.2 Az Európai Bizottság képviselője a tagállamok képviselőiből álló és az Európai Bizottság képviselőjének elnökletével működő, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottság elé terjeszti az elfogadandó intézkedések tervezetét.

2.8.3 Amennyiben az Európai Bizottság által meghozni szándékozott intézkedések összhangban vannak a bizottság véleményével, a következő eljárás kerül alkalmazásra:

- az Európai Bizottság sürgősséggel az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszti az intézkedések tervezetét;

(5) Az úgynevezett Lámfalussy-módszer olyan döntéshozatali modell, amelyet a közösségi jogalkotási aktusok elfogadása és végrehajtása során alkalmaznak a pénzügyi szolgáltatások (értékpapírok, bankok és biztosítások) területén. A módszer négy szintű döntéshozatali folyamatot irányoz elő:

- Az első szinten a szűkebb értelemben vett jogalkotási tevékenység található (jogszabályok illetve irányelvek elfogadása az együtdöntési eljárás szerint). Ebben a fázisban az Európai Bizottság az értékpapír-ágazattal összhangban a jogalkotási javaslatok megtétele előtt konzultál az Európai Értékpapír Bizottsággal, amelyben az összes tagállam képviselteti magát.
- A második szint az Európai Bizottság végrehajtási rendelkezéseinek felel meg, a jogalkotási aktusban szereplő átruházás alapján, a szabályozási eljárással (jelenleg az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással) összhangban. Ebben a fázisban az Európai Bizottság az Európai Értékpapír-ellenőrző Bizottság technikai jellegű véleménye alapján, amely az ágazatban tevékenykedő nemzeti szabályozó és ellenőrző hatóságok képviselőiből áll, végrehajtási intézkedéseket tartalmazó tervet készít, amelyet az Európai Értékpapír Bizottság elé terjeszt, mely véleményt készít a témában.
- A harmadik döntéshozatali szint az értékpapír-ágazatban a nemzeti szabályozó és ellenőrző hatóságok tevékenysége koordinációjának szintje, amelyre informális úton kerül sor az Európai Értékpapír-ellenőrző Bizottságon belül. Ennek célja, hogy biztosítsa az első két szinten hozott rendelkezések egységes és koherens végrehajtását.
- A negyedik döntéshozatali szinten végül összekapcsolódik a közösségi jogszabályok tagállamok általi jogalkotási és adminisztratív úton történő végrehajtásának tevékenysége, valamint az Európai Bizottság által gyakorolt viszonylagos ellenőrzés.

(6) COM(2006) 901–926 végleges.

(7) Az EGSZB 2007. március 14-i, 418/2007. sz. véleménye, előadó: Daniel Retureau.

- az Európai Parlament többségi szavazással, illetve a Tanács minősített többséggel elutasíthatja az Európai Bizottság által előterjesztett terv elfogadását, az elutasítás indoklása mellett;

- amennyiben a javaslat előterjesztését követő három hónapon belül a Parlament vagy a Tanács elutasítja a tervezett intézkedéseket, az Európai Bizottság nem fogadja el azokat. Ebben az esetben a Bizottság benyújthatja az intézkedések módosított tervezetét a bizottságnak, vagy – a Szerződés alapján – jogalkotási javaslatot terjeszthet elő;

- amennyiben a határidő lejártát követően sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem utasította el a tervezett intézkedéseket, az Európai Bizottság elfogadja azokat.

2.8.4 Amennyiben az Európai Bizottság által meghozni szándékozott intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, a következő eljárás kerül alkalmazásra:

- az Európai Bizottság sürgősséggel a Tanács elé terjeszti az intézkedések tervezetét, és ezzel egyidejűleg az Európai Parlamenthez is eljuttatja azokat;

- a Tanács minősített többséggel határoz a javaslatról, a tervezet előterjesztésétől számított két hónapon belül;

- ha e határidőn belül a Tanács minősített többséggel ellenzi a javasolt intézkedéseket, az intézkedéseket nem fogadják el. Ebben az esetben az Európai Bizottság benyújthatja az intézkedések módosított tervezetét a Tanácsnak, vagy – a Szerződés alapján – jogalkotási javaslatot terjeszthet elő;

- ha a Tanács el kívánja fogadni a javasolt intézkedéseket, azokat haladéktalanul benyújtja az Európai Parlamentnek. Ha a Tanács az említett két hónapon belül nem határoz, az Európai Bizottság az intézkedéseket haladéktalanul benyújtja az Európai Parlamentnek;

- képviselőinek többségével az Európai Parlament a javaslat a) pontnak megfelelő továbbításától számított négy hónapon belül ellenezheti a kérdéses intézkedések elfogadását, megindokolva tiltakozását annak jelzésével,

- hogy a javasolt intézkedések túllépik az alap-jogiaktusban meghatározott végrehajtási hatásköröket,

- vagy ezek az intézkedések nem egyeztethetők össze az alap-jogiaktus céljával vagy tartalmával,

- vagy pedig nem tartják tiszteletben a szubszidiaritás és az arányosság elvét.

- ha e határidőn belül az Európai Parlament ellenzi a javasolt intézkedéseket, az intézkedéseket nem fogadják el. Ebben az esetben az Európai Bizottság benyújthatja az intézkedések módosított tervezetét a bizottságnak, vagy – a Szerződés alapján – jogalkotási javaslatot terjeszthet elő;

- ha az említett határidőn belül az Európai Parlament nem ellenezte a javasolt intézkedéseket, az intézkedéseket a Tanács, illetve az Európai Bizottság elfogadja.

2.9 A jelenlegi szabályozási javaslatok megfelelnek annak a törekvésnek, amely a már elfogadott aktusok kiigazítására irányul a Szerződés 251. cikke szerint, valamint a mezőgazdaság, a foglalkoztatás, a humanitárius segítségnyújtás, a vállalkozáspolitikai, a környezetvédelem, az európai statisztika, a belső

piac, az egészségügy és a fogyasztóvédelem, az energia és a közlekedés, továbbá az információs társadalom területén alkalmazandó eljárásnak megfelelően.

3. Az Európai Bizottság javaslatai

3.1 Az Európai Bizottság javaslatainak célja a Szerződés 251. cikkében meghatározott eljárás alá tartozó rendeletek és irányelvek⁽⁸⁾ módosítása oly módon, hogy azok megfeleljenek a 2006/512/EK határozat által módosított 1999/468/EK tanácsi határozatban meghatározott új eljárásoknak.

3.2 A jobb jogalkotásra irányuló közösségi politika prioritásainak megfelelően⁽⁹⁾ ez elvileg a szükséges kiigazítások és frissítések elvégzését jelenti a szóban forgó jogi aktus megfelelő alkalmazása érdekében, az EKSz. 251. cikkének megfelelően.

4. Általános megjegyzések

4.1 Az EGSZB fenntartás nélkül támogatja a jogi, illetve a végrehajtási eszközök közötti megkülönböztetést, ami – a Lisszaboni Szerződés fényében – a megbízási aktusok új definícióját vonja maga után. Ezzel lehetővé válik a közösségi jogalkotási és szabályozási aktusok egyszerűsítése és racionalizálása⁽¹⁰⁾ az Európai Bizottság végrehajtási hatásköreinek ellenőrzésére irányuló, demokratikus, parlamenti rendszerének fenntartásával.

4.2 Az EGSZB következőképp támogatja az ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárás bevezetését a komitológiai rendszerbe, ami lehetővé teszi a Tanács és az Európai Parlament részére az Európai Bizottság által elfogadott végrehajtási szabályok ellenőrzését, és adott esetben módosítását akkor, amikor a jogi aktus egyes területeken elismeri az előbbi két intézmény végrehajtási hatáskörét, alapvető módosításokra azonban nincs jogosultságuk.

4.3 Az EGSZB az ajánlja, hogy megfelelő időben, a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése előtt fogadják el a négy irányelv-csomag és a rendeletek összehangolására irányuló szabályokat a 2006/512/EK határozatnak megfelelően.

4.4 Az EGSZB voltaképpen arra emlékeztet, hogy a Lisszaboni Szerződés új hierarchiát vezet be a jogszabályok terén azáltal, hogy megkülönbözteti a jogalkotási, a megbízási és a végrehajtási aktusokat⁽¹¹⁾, ugyanakkor megtartja a jelenlegi terminológiát (irányelvek, rendeletek és határozatok): mind a

megbízási, mind a végrehajtási aktusok ellenőrzési módozatainak meghatározása tekintetében egyenlő hatalmat ad a Parlamentnek és a Tanácsnak (komitológia)⁽¹²⁾.

4.5 Az EGSZB hangsúlyozza a következők fontosságát:

- az EP – amelynek végső esetben joga van egy adott határozat elutasítására – teljes körű részvétele,
- a komitológiai eljárások számának és összetettségének csökkentése,
- az EP nagyobb fokú tájékoztatása a bizottságokkal és az általuk az eljárás különböző szakaszaiban alkalmazott intézkedésekkel kapcsolatban,
- a Tanács konzultál az EP-vel, ha egy végrehajtási aktus terveze a Tanács elé kerül miután az Európai Bizottság és a szakértői csoport között belső ellentét van,
- az EP által alkotott negatív véleményt követően a Tanáccsal megvalósuló egyeztetési eljárással az EP szerepe megerősödik,
- a végrehajtási hatáskörökre vonatkozó határidők megszüntetésének megerősítése olyan intézkedések esetében, amelyeket az együtdöntési eljárás és a „Lámfalussy-eljárás” alapján fogadtak el.

4.6 Az EGSZB megismétli korábbi álláspontját, mely szerint „a kizárólag az Európai Bizottság és a nemzeti kormányok képviselőinek részvételével zajló és – a létrehozott bizottság jellegének megfelelően – a jogi aktusok nyomán követéséből és alkalmazásából adódó irányítási, konzultációs vagy szabályozási feladatok ellátását célzó komitológiai eljárásoknak átláthatóbbaknak és érthetőbbeknek kellene lenniük az EU területén lakó személyek számára, különös tekintettel azokra, akiket ezek a jogi aktusok érintenek”⁽¹³⁾.

4.7 Ezzel kapcsolatban az EGSZB emlékeztet arra, hogy figyelmet kell fordítani a Lisszaboni Szerződés 8a. cikkére, amely szerint a döntéseket a polgárokhoz lehető legközelebbi szinten kell meghozni, biztosítva ezzel a közösségi aktusok maximális átláthatóságát, az összes polgár és a civil társadalom számára pedig hozzáférhetőségét.

4.8 Az EGSZB végezetül úgy véli, hogy az új eljárás alkalmazásának hatását értékelni kell a Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Bizottságnak benyújtandó időközi jelentésben, mely vizsgálja a hatékonyságot, az átláthatóságot, valamint a megbízási közösségi aktusokra vonatkozó információk mindenki általi elérhetőségét és felhasználóbarát terjesztését, ami lehetővé teszi a szabályozás és a tényleges végrehajtás ellenőrzését is.

Kelt Brüsszelben, 2008. május 29-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

elnöke

Dimitris DIMITRIADIS

⁽⁸⁾ Vö. COM(2007)741 végleges, 6. o., Általános lista.

⁽⁹⁾ Vö. 2005. szeptember 28-i, 1068/2005. sz. vélemény, előadó: Daniel Retureau, valamint az EGSZB 2005. október 6-i, 1069/2005. sz. véleménye, előadó: Joost van Iersel.

⁽¹⁰⁾ Vö. Az EP jelentése a Lisszaboni Szerződésről, 2008. február 18., előadó: Íñigo Méndez De Vigo (EPP/DE, ES) és Richard Corbett (PES, UK).

⁽¹¹⁾ Az EUMSZ. 249–249d. cikke.

⁽¹²⁾ Az EUMSZ. 249b. és 249c. cikke.

⁽¹³⁾ HL C 161., 2007. 7.13., 48. o., előadó: Daniel Retureau.